

Onze digitale toekomst

Adviezen namens de digitale sector.

juli 2020



Inhoudsopgave

Onze digitale toekomst	3
1. Thuiswerken voor meer tijd, ruimte en gezondheid	4
2. Maak werk van leven lang ontwikkelen	5
3. Maak betere bescherming freelancers mogelijk	6
4. Energietransitie kan niet zonder digitale sturing	7
5. Politieke betrokkenheid bij digitalisering moet sterker	8
6. Eén startpunt voor dienstverlening overheid	9
7. Een Digitale Overheid die gaat voor vernieuwing	10
8. Laat Autoriteit Persoonsgegevens privacy beschermen	11
9. Investeer in meer samenwerking voor een veilige digitale samenleving	12
10. Ruim baan voor digitale infrastructuur	13
11. De blik op Europa	14

Onze digitale toekomst

De verkiezingen van 2021 komen eraan. Er liggen grote uitdagingen voor Nederland, groter dan we enkele maanden geleden konden voorzien. **De digitale infrastructuur, ICT-producten en -diensten hebben ervoor gezorgd dat Nederland tijdens de coronacrisis kon blijven doorwerken en dat contact mogelijk bleef.** Het belang van de digitale sector en de digitale infrastructuur in het bijzonder is duidelijker dan ooit tevoren. Hoewel de omvang van de schade door het coronavirus nog steeds niet helder is, zal het herstel van deze crisis een belangrijk thema in de verkiezingen van 2021 worden. Onze oproep: investeer in digitalisering, de groeimotor van de Nederlandse economie.

Digitalisering heeft een nieuwe industriële revolutie op gang gebracht en de gevolgen daarvan zijn overal zichtbaar en nog volop in ontwikkeling. Om de voordelen hiervan voor iedereen toegankelijk te maken is afwachten niet voldoende. Dit vraagt om politieke actie.

We roepen politieke partijen op meer dan ooit aandacht te hebben voor de kansen van digitalisering. Helaas kwam het thema digitaal in voorgaande verkiezingen nauwelijks aan de orde. De huidige crisis laat de successen van de digitale sector in de afgelopen jaren zien. De Nederlandse rol en open houding zijn leidend als het gaat om digitalisering, zowel Europees als internationaal. We moeten daar trots op zijn, maar ons ook realiseren dat de overheid hierbij zowel een vertragende als een versnellende rol kan spelen.

De digitale sector zorgt voor hoogwaardige werkgelegenheid voor ruim **415.000 werknemers in ruim 77.000 bedrijven**¹. Helaas is er nog steeds een zodanig groot tekort aan personeel dat 40% van de ICT-bedrijven zegt niet te kunnen groeien door gebrek aan personeel². Onze sector groeit desondanks al jaren harder dan de reguliere economie en is zeer coronabestendig gebleken.

NLdigital ziet het **investeren in menselijk kapitaal en duurzame digitale groei als leidraad voor herstel van onze economie** en doet daarvoor de volgende aanbevelingen:

1. Thuiswerken voor meer tijd, ruimte & gezondheid
2. Maak werk van leven lang ontwikkelen
3. Maak betere bescherming freelancers mogelijk
4. Energietransitie kan niet zonder digitale sturing
5. Politieke toezicht op digitalisering moet sterker
6. Één startpunt voor dienstverlening overheid
7. Een Digitale Overheid die gaat voor vernieuwing
8. Laat Autoriteit Persoonsgegevens privacy beschermen
9. Investeer in meer samenwerking voor een veilige digitale samenleving
10. Ruim baan voor digitale infrastructuur
11. De blik op Europa

¹ Bron: <https://longreads.cbs.nl/ict-kennis-en-economie-2019/samenvatting/>

² Bron: UWV Factsheet, <https://www.uvw.nl/overuwv/Images/factsheet-ict-beroepen-2019.pdf>

1. Thuiswerken voor meer tijd, ruimte en gezondheid

Stimuleer en faciliteer thuiswerken door het normaal, veilig en gezond te maken.

In 2019 werkte ongeveer 1 op de 5 mensen één dag of meer thuis. De filedruk was in 2019 de hoogste ooit en we weten dat het spoor in 2025 de groei van reizigers niet meer aankan.

Maar **tijdens de coronacrisis heeft thuiswerken een enorme vlucht genomen**: veel werknemers die dat normaal nooit doen, hebben moeten thuiswerken. En veel bedrijven waar dit niet normaal is, hebben dit gelukkig toegestaan. De digitale sector was hier al jaren klaar voor. Wij hebben in korte tijd meer mensen dan ooit eerder kunnen faciliteren om op afstand te werken en te leren, waardoor een groot deel van de economie productief kon blijven.

We zien de voordelen hiervan: minder luchtvervuiling, geen overvol openbaar vervoer, geen files, minder reiskosten en minder reistijd. PWC becijferde³ dat als iedereen in Nederland thuis kan werken na Covid-19 **één extra dag vanuit huis gaat werken** ten opzichte van de situatie voor Covid-19 dat de samenleving zo'n **vier miljard euro op levert**. Deze kostenbesparing zit bij werkgevers en werknemers, maar ook in de samenleving als geheel. **De uitstoot van CO2 daalt bovendien met 606 kiloton.**

Niet voor niets laten diverse recente rapporten zien dat zowel werknemers als werkgevers een toekomst zien in het meer tijd en plaats onafhankelijk werken. Natuurlijk willen we elkaar blijven zien en is samenkomen essentieel. Maar deze crisis heeft ons ook doen beseffen dat dit niet altijd noodzaak is, en dat er veel meer momenten zijn waarop het anders kan. We praten al jaren over flexibele werktijden en meer thuiswerken; deze crisis heeft ons laten zien wat er kan. **Het is nu tijd om hier werk van te maken met sociale partners en door thuiswerken fiscaal te stimuleren en waar nodig juridische belemmeringen weg te nemen.** Laten we meer thuiswerken voor gezondere lucht, minder files en meer vrije tijd.

³ Bron: <https://www.pwc.nl/nl/actueel-en-publicaties/themas/economie/de-baten-van-thuiswerken-zijn-aanzienlijk.html>

2. Maak werk van leven lang ontwikkelen

Digitale banen zijn toekomstbestendige banen, schrijf mensen niet af maar help ze zich te ontwikkelen voor een digitale toekomst.

Tijdens de Corona-crisis zijn hele kantoren digitaal gegaan en beroepsgroepen gedigitaliseerd die eerst nog niet mee konden komen. Dit is voor sommigen heel makkelijk geweest, maar voor anderen een enorme beperking. Nederland kent nog steeds veel mensen die niet goed digitaal vaardig zijn, terwijl dit voor steeds meer beroepen een absolute noodzaak is. Om iedereen mee te kunnen laten komen moeten we gebruik maken van wat we nu leren. **Bij- en omscholing in digitale vaardigheden moeten actief gepromoot worden en aangeboden worden bij verlies van baan.** Een volgend Kabinet zal echt werk moeten maken van het dossier Leven Lang Ontwikkelen. De tijd van onderzoek is geweest. Het is nu tijd daar een nietje doorheen te slaan en keuzes te maken. Alleen zo krijgen we een digitaal inclusieve samenleving waar iedereen profiteert van nieuwe mogelijkheden. En alleen als iedereen meedoet blijven we een aantrekkelijk land voor bedrijven om zich te vestigen en kunnen we de voorsprong die we hebben behouden.

De arbeidsmarkt is de grootste beperkende factor voor de digitale sector en digitalisering van andere sectoren. Veertig procent van de bedrijven gaf aan dat problemen met werving van personeel de grootste beperkende factor is in de groei van hun bedrijf. Maar niet alleen onze sector voelt dit, ongeveer 70% van de IT'ers is werkzaam buiten onze sector. We zien dan ook veel bestaande beroepen veranderen door de invloed van de digitale transitie. Blijven investeren in het opleiden van jonge mensen is de basis, maar dat alleen is niet genoeg. **Er is een grote investering nodig in de bestaande arbeidsmarkt, in mensen met ervaring en met vaardigheden die heel hard nodig zijn in de digitale sector.** Daarom pleiten wij voor grootschalige bij- en omscholing. Schrijf werknemers niet af als de werkenden van gisteren, maar maak iedereen onderdeel van de economie van morgen.

NLdigital ziet twee belangrijke hindernissen die moeten worden aangepakt om grootschalig bij- en omscholen snel realiteit te maken:

- We hebben in Nederland geen cultuur voor leven lang ontwikkelen. De commissie Borstlap deed op dit punt interessante voorstellen voor een persoonlijk ontwikkelbudget en de loopbaanwinkel. Daarmee kunnen werknemers van baan naar baan worden begeleid.
- Het is noodzakelijk om de arbeidsmarkt niet langer als gesloten sectoren te beschouwen, maar te erkennen dat werknemers vaardigheden hebben die steeds universeler worden.

3. Maak betere bescherming freelancers mogelijk

Laat oude structuren los zodat freelancers meer bescherming kunnen krijgen en voormalig zwart werk nu ook legaal kan blijven.

Digitalisering heeft ook geleid tot nieuwe bedrijfsmodellen en arbeidsverhoudingen. Inmiddels is iedereen het erover eens dat de huidige arbeidsverhoudingen niet meer altijd werken. De meningen verschillen nog enorm over de oplossing daarvoor. Verschillende sites en apps bieden tegenwoordig de mogelijkheid om vraag en aanbod bij elkaar te brengen die elkaar zonder het internet nooit had kunnen vinden. **Werk dat in het verleden vaak zwart of grijs werd uitgevoerd, wordt nu netjes geregistreerd.** Ook biedt het meer mogelijkheden voor die werkenden die afhankelijk zijn van de flexibiliteit die freelance werk biedt, of daar simpelweg behoefte aan hebben. Technologie maakt het geheel makkelijker en transparanter.

Desalniettemin blijft de discussie over de arbeidsverhouding relevant. Nederland voert deze discussie al 10-15 jaar en het wordt steeds duidelijker dat de vraag gesteld moet worden of freelancers ook sociale bescherming moeten krijgen. Op dit moment is de realiteit zeer binair: vormen waarbij werknemersbeschermingen ook voor freelancer beschikbaar komen zijn nu onmogelijk.

Het Platformcollectief⁴, onderdeel van NLdigital, stelt voor dat het voor platformbedrijven mogelijk wordt om toch aanvullende sociale bescherming te bieden aan freelancers, zonder dat zij daardoor worden geclassificeerd als werknemers. Het platform vervult niet de rol van werkgever, maar brengt alleen vraag en aanbod van werk bij elkaar. De arbeidsmarkt van vandaag vraagt om vernieuwing. Een systeem dat zowel flexibiliteit als sociale zekerheid biedt. **Zo voorkomen we dat werkgelegenheid verloren gaat of dat dit type werk weer terug in het zwarte circuit verdwijnt.**

⁴ <https://www.nldigital.nl/platformcollectief/>

4. Energietransitie kan niet zonder digitale sturing

De duurzame ambities zijn alleen haalbaar met nieuwe digitale hulpmiddelen.

Het hele energiesysteem zal slimmer op elkaar in moeten spelen in het sturen van vraag en aanbod van de duurzame energievormen. Het elektriciteitsnet blijkt nu al op veel locaties in Nederland in de knel te komen door de snelle stijging van duurzame energiebronnen en door groeiende vraag van bijvoorbeeld datacenters.

Nieuwe grote wind- of zonneparken kunnen niet tijdig gerealiseerd worden. Dat remt de energietransitie af, terwijl er nog een grote opgave voor ons ligt om tot een klimaatneutrale energievoorziening te komen. **Het aandeel duurzaam opgewekte stroom zal de komende 10 jaar bijna vier keer zo groot worden (van nog geen 20% nu naar 70% in 2030).** Op het huidige net leidt dat op veel locaties tot helaas nu al tot 'opstoppingen'.

Als we duurzame ambities uit het Klimaatakkoord en de digitale ambities uit de Nederlandse Digitaliseringsstrategie willen realiseren, moeten we extra **investeren in een slim elektriciteitsnet.**

Slimme vraagsturing kan een belangrijke bijdrage leveren aan het benutten van pieken in duurzaam opgewekte energie. Laat een elektrische auto bijvoorbeeld pas gaan laden wanneer de zon vol op de zonnepanelen staat. **Dit is noodzakelijk voor de continuïteit en robuustheid van het netwerk.** De vele projecten en pilots van bedrijven en netbeheerders hebben laten zien dat het technisch goed mogelijk is om meer flexibel met de vraag naar energie om te gaan. Naast de extra investeringen in de fysieke netwerken is de uitdaging voor de komende periode is om ook de **digitale mogelijkheden maximaal te omarmen** en te benutten om de druk op de energienetten te verminderen. **De eindgebruikers moeten ontzorgd en beloond worden als zij op piekmomenten gebruik maken van elektriciteit.** Digitalisering maakt dat mogelijk.



5. Politieke betrokkenheid bij digitalisering moet sterker

Kies voor stevige coördinatie binnen het kabinet én pak door op de adviezen van de tijdelijke commissie Digitale Toekomst: richt een vaste Kamercommissie in voor Digitale Zaken.

Digitalisering is overal, maar politiek-bestuurlijk is het nergens. Het zittende kabinet heeft met de Nederlandse Digitaliseringstrategie een belangrijke stap gezet richting een meer samenhangend beleid. De oplossingen, uitdagingen en leiding zijn echter nog verspreid over ministeries en andere overheden. Wie de Chief Information Officer van het rijk vraagt waar die in de rijksoverheid zit schrikt zich kapot van de complexiteit. Voor digitalisering geldt zoals voor veel andere terreinen: maatwerk is goed, maar enige standaardisering is noodzakelijk. Digitalisering centraliseren zou vertraging en *one-size-fits-none* oplossingen opleveren, **wij pleiten dus zeker niet voor totale centralisatie**. Maar het is wel tijd om te professionaliseren, meer samen te werken en te kiezen voor coördinatie met slagkracht.

Op dit moment is het zwaartepunt belegd bij de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat. Maar voor het gehele gebied zou zij ook de Minister van Justitie & Veiligheid en de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken moeten aansturen en dan is digitalisering in domeinen als Onderwijs en Zorg nog buiten beschouwing gelaten. Iedereen begrijpt dat dit niet kan werken binnen de wijze waarop onze overheid opereert.

Digitalisering zou belegd moeten worden voor coördinatie bij Algemene Zaken, óf zou bij een volwaardige ministeriële onderraad moeten worden ondergebracht. Alleen zo kunnen we komen **van een verzamelbeleid tot een echt gecoördineerd beleid**.

NLdigital juicht ook toe dat de Tweede Kamer kritisch heeft gekeken naar haar eigen opereren op digitale onderwerpen. Al jaren spreken wij ons namens de digitale sector uit tegen versnippering van het digitaliseringsbeleid door de afgelopen Kabinetten en de hiaten die er zijn in het toezicht hierop in de Tweede Kamer. Maak na de verkiezingen direct werk van het advies van de commissie Digitale Toekomst: **stel een vaste Kamercommissie van Digitale Zaken in en zorg voor meer ondersteuning voor Kamerleden**. Zo komt er meer tijd en expertise op het dossier digitalisering, wat broodnodig is nu steeds meer beleid een digitale component heeft.

6. Eén startpunt voor dienstverlening overheid

Maak een grote stap voorwaarts in de digitale dienstverlening aan de burgers door alle producten en diensten te ontsluiten via één portal.

De overheid zelf digitaliseert ook steeds verder. **Steeds meer diensten gaan primair digitaal en zijn voor iedereen snel en makkelijk toegankelijk. Een goede ontwikkeling.**

Het nadeel van deze groei is dat het voor de burger ook onduidelijker wordt waar deze de dienstverlening kan vinden. Belastingdienst, studiefinanciering, burgerzaken, openbare-ordermeldingen, politieaangifte doen, een bedrijf oprichten: steeds meer kan gelukkig digitaal. Maar helaas wel **telkens via een ander portal. Dit vergroot de verwarring onder gebruikers.** Onderzoek naar Digitale Inclusie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken laat zien dat 41% van de mensen berichten van de overheid wel eens te laat ziet⁵. Dat kan beter.

De overheid heeft met de Berichtenbox een mooi voorbeeld gegeven van hoe verschillende diensten op zichzelf kunnen staan maar voor de burger op één punt kunnen samenkomen. Naar dit voorbeeld zou de overheid nu ook moeten gaan denken **hoe de burger vanuit één punt de juiste dienstverlening kan vinden online.** Zowel op landelijk als op regionaal niveau.

Naast het gemak dient dit ook een beveiligingsbelang. Websites en apps kunnen nagemaakt worden en niet te onderscheiden zijn van de echte toepassing. Door iedereen te leren de diensten te vinden via het centrale startpunt is de kans op oplichting en phishing vele malen kleiner.

⁵ Bron: <https://www.digitaleoverheid.nl/wp-content/uploads/sites/8/2019/05/bzk-pb-digitale-inclusie-onderzoek.pdf>

7. Een Digitale Overheid die gaat voor vernieuwing

Maak de digitaliseringsbudgetten niet op aan het onderhouden en in de lucht houden van legacy systemen, maar investeer in nieuwe kansen en veiligheid.

De overheid wordt in haar innovatie af en toe geremd door verouderde systemen die niet meer voldoen aan de eisen van deze tijd.

Het grootste deel van ICT-budgetten bij de overheid gaat op aan onderhoud en beheer: het in de lucht houden van het applicatielandschap⁶. Slechts een klein deel van de ICT-budgetten is beschikbaar voor echte innovatie en vernieuwing. Bestuurders voelen angst om te vernieuwen. Dat levert risico's en interne weerstand op, waardoor het legacy probleem in stand wordt gehouden. En daarmee de kosten. NLdigital pleit voor het maken van moeilijke keuzes voor vernieuwing in plaats van vasthouden aan legacy, met daarbij ook voldoende budget voor deze vernieuwing. Alleen zo kunnen de digitale ambities van de overheid worden waargemaakt.

Niet alleen voldoende budget voor vernieuwing is nodig, ook **het kennisniveau van bestuurders over digitalisering moet omhoog**. Bestuurders die niet voldoende zicht hebben op de impact die digitalisering heeft op alle mogelijke gebieden, kunnen niet de juiste beslissingen nemen voor de lange termijn. **Binnen alle ministeries moeten alle ambtenaren van het niveau directeur en hoger verplicht worden bijgeschoold over digitalisering.**

De Data Agenda Overheid (2019)⁷ heeft als één van de actiepunten het kwalitatief verbeteren van overheidsdata en het beter benutten ervan, mede via de FAIR-principes (vindbaar, toegankelijk, interoperabel en herbruikbaar). Een nieuw kabinet kan op basis daarvan verder bouwen aan het vormgeven van een Open Data-beleid om data open, bruikbaar, ondersteunend, veilig en met respect voor privacy publiekelijk beschikbaar te maken door en voor iedereen.

⁶ Parlementair onderzoek naar ICT-projecten bij de overheid,

https://www.tweedekamer.nl/sites/default/files/field_uploads/33326-5-Eindrapport_tcm181-239826.pdf

⁷ <https://www.digitaleoverheid.nl/overzicht-van-alle-onderwerpen/nieuwe-technologieen-data-en-ethiek/data-agenda-overheid/>

8. Laat Autoriteit Persoonsgegevens privacy beschermen

Moderniseer het toezicht, geef toezichthouders de ruimte om ook als adviseur op te treden.

Op dit moment speelt de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) vooral een rol als handhaver. Maar doordat haar rol nu voornamelijk is om achteraf te beboeten, wordt voorbijgegaan aan de preventieve kracht van een meer begeleidende rol. **Veel ondernemers hebben de juiste intenties, maar krijgen van de AP te weinig handvatten om goed aan de privacywetgeving te voldoen.**

Wij zouden de AP dan ook veel liever zien in een meer begeleidende rol: voorkom overtredingen, geef aanwijzingen en help bedrijven het goed te doen door praktische handvatten te bieden (vooral voor het MKB). Om deze rol goed te kunnen vervullen, is het van belang dat (nieuwe) leden van de Autoriteit Persoonsgegevens affiniteit hebben met informatietechnologie. Technologische kennis is een randvoorwaarde voor het borgen van een privacyvriendelijke samenleving.

Een sector die zo snel ontwikkelt als de digitale sector heeft hard praktische handvatten nodig voor hoe de Avg toe te passen. De Autoriteit Persoonsgegevens kan begeleiding bieden door die handvatten te bieden. Dit kan niet goed gaan zonder in een vroeg stadium de dialoog met het bedrijfsleven aan te gaan (via marktconsultatie, overleg en zienswijzen).

Alleen op die wijze kan de Autoriteit Persoonsgegevens verzekeren dat de praktische uitvoerbaarheid niet uit het oog wordt verloren. Dat is noodzakelijk om het draagvlak bij ondernemingen te behouden en tot goede implementatie van privacywetgeving te komen.

Wij zien de rol van de Autoriteit Persoonsgegevens dan ook graag veranderen naar meer expertise, meer begeleiding en daardoor minder noodzaak voor handhaving. Dit vraagt om een **substantiële versterking van de toezichthouder**: een groter budget, technologische en juridische kennis en ruimte voor dialoog met het bedrijfsleven.

9. Investeer in meer samenwerking voor een veilige digitale samenleving

Vergroot de digitale weerbaarheid van de Nederlandse samenleving door publiek-private samenwerking en het delen van kennis te bevorderen.

Digitale veiligheid is essentieel voor behoud van welvaart in Nederland en de EU. Het moet topprioriteit zijn. Voor aanbieders van vitale processen heeft cybersecurity die topprioriteit, maar voor het brede bedrijfsleven helaas nog niet. Uit een recente CBS-monitor blijkt dat nog steeds maar 40% van alle bedrijven de benodigde veiligheidsmaatregelen treft⁸. Dat cijfer moet omhoog.

Het Digital Trust Center heeft als taak kennis met het bedrijfsleven te delen en hen voor te lichten. Een zware taak waarvoor ze nu nog onvoldoende is uitgerust. **Een volgend kabinet moet meer geld uittrekken voor het DTC en de samenwerking met veiligheidsdiensten en het NCSC.** De weerbaarheid van Nederland kan alleen verder worden vergroot door betere samenwerking tussen overheidsdiensten en informatiedeling met het bedrijfsleven. **Publiek-private samenwerking is voor een succesvolle aanpak een cruciale pijler en moet worden versterkt.**

NLdigital doet voor cybersecurity de volgende concrete aanbevelingen:

- De coronacrisis laat zien dat crises altijd onverwacht komen. Crisisoefeningen zijn cruciaal om continuïteit en veiligheid te kunnen borgen. Ontwikkel daarom een meerjarig oefenprogramma voor de vitale infrastructuur, om de economische veiligheid te versterken en ontwrichting te voorkomen.
- Investeer als overheid in nieuwe technologieën als kwantum en encryptie om kwetsbaarheid van spionage door statelijke actoren te verminderen.
- Verzwak encryptie niet in de naam van opsporing. Zwakke encryptie maakt iedereen minder veilig.
- Kies voor een Europese aanpak als het gaat om standaarden en certificering. De ICT- en telecomsector zijn bij uitstek een mondiale sector. Het publiek-privaat werken aan normen en standaarden is daarom een noodzaak.
- Om het vertrouwen van de burger te vergroten is het van belang dat cybercrime wordt aangepakt. Digitale aangifte van alle vormen van cybercriminaliteit moeten mogelijk worden gemaakt om zo capaciteit bij de politie beter te kunnen alloceren.
- Start een nationale publiek-private samenwerking tegen *ransomware* en *phishing*. Deze zou zich moeten richten op organisaties die extra kwetsbaar zijn zoals ziekenhuizen en universiteiten. Overheid en bedrijven kunnen hier samenwerken aan praktische oplossingen en voorlichting.

⁸ Bron: <https://www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2018/38/cybersecuritymonitor-2018>

10. Ruim baan voor digitale infrastructuur

Maak digitale infrastructuur speerpunt van nieuw kabinetsbeleid en spreek je uit tegen maatschappelijke onrust gebaseerd op desinformatie die de infrastructuur schaadt.

Voor de Nederlandse maatschappij is de digitale infrastructuur belangrijker dan ooit.

Dankzij de hoge kwaliteit van de netwerken en de leveranciers van producten en diensten over deze netwerken kon Nederland bijna volledig overschakelen naar vormen van digitaal werken, digitaal onderwijs, online shoppen maar bovenal ook digitaal contact houden terwijl de hulpdiensten ongestoord kunnen werken op diezelfde infrastructuur.

Een prestatie van formaat die aantoont dat we de nummer één positie als het gaat om kwaliteit van de netwerken moeten koesteren. In 2018 behoorde Nederland tot de meest concurrerende economieën van de wereld. De goede kwaliteit van de Nederlandse ICT-infrastructuur heeft hier een groot aandeel in⁹. Om deze positie voor de toekomst vast te houden **is het van groot belang dat de telecom- en internetsector ruimte krijgt om te ondernemen en innoveren**. Die ruimte kan alleen worden geboden als een volgende regering kwaliteit en dekking boven inkomsten verkiest.

Vraag redelijke vergoedingen voor frequentieruime, leges en toezicht zodat bedrijven kapitaal vrij kunnen maken voor het snel uitrollen van de netwerken, het ontwikkelen van nieuwe maatschappelijk relevante toepassingen en robuustheid van de netwerken. Dat vraagt ook om meer regie. Tussen de ministeries van EZK en BZK, de gemeenten, de toezichthouders en Europa.

Daarnaast is het van groot belang dat de politieke partijen zich fel uitspreken tegen maatschappelijke onrust door complottheorieën over 5G en vóór snelle uitrol van deze noodzakelijke volgende generatie van digitale infrastructuur. De huidige onrust bij een klein deel van de bevolking schaadt de verdere ontwikkeling van de digitale infrastructuur en zaait twijfel onder burgers. De vernielingen waar dit toe leidt zijn bovendien een gevaar voor de volksgezondheid. Wanneer kritieke infrastructuur wordt vernield is de bereikbaarheid van de veiligheidsdiensten niet meer gegarandeerd, met alle gevolgen van dien.

⁹ Bron: <https://longreads.cbs.nl/ict-kennis-en-economie-2019/samenvatting/>

11. De blik op Europa

Alleen door samen te werken in Europa komen we vooruit. Zo kunnen we onze positie optimaal benutten om niet op achterstand te komen ten opzichte van de burens, maar gezamenlijk voorop te lopen in de wereld.

De Tijdelijke Kamercommissie Digitale toekomst concludeerde dat digitaal beleid niet alleen nationaal kan. **Digitalisering stopt niet aan de grens en internationale en Europese samenwerking is noodzakelijk om te komen tot werkende oplossingen.** De voorgestelde vaste commissie Digitale Zaken moet dan ook in een vroeg stadium geïnformeerd worden over voorstellen van de Europese Unie. Zo kan de Tweede Kamer de inzet van Nederland vormgeven en te controleren. Daarmee is een stevige inzet op Europese samenwerking mogelijk, want alleen in de Europese Unie kan Nederland betekenisvol beleid maken. De Europese Commissie heeft digitalisering al als prioriteit op de agenda staan, maar het budget blijft nog achter bij die ambitie. **Het budget voor digitalisering in de EU zou verhoogd moeten worden van 3% naar 10% van de begroting¹⁰,** want alleen met significante investeringen kunnen stappen gezet worden.

Wetgeving voor digitalisering is een mes dat aan twee kanten snijdt. De onderwerpen zijn nieuw en wetgeving die te ver vooruitloopt kan innovatie afremmen. Aan de positieve zijde zijn we in Europa trendsetter geweest met de Avg. Dit is een model geworden voor de hele wereld. Maar aan de andere kant hebben we geprobeerd om voorop te lopen met cookie-wetgeving en bleek die vooral Nederland op achterstand te zetten.

Technologische ontwikkelingen gaan snel en Nederland heeft met haar infrastructuur en strategische locatie een groot belang om daarop in te kunnen spelen. Om deze positie optimaal te benutten moeten we de oplossingen voor digitale uitdagingen blijven zoeken in Europa, zodat we onszelf niet op achterstand zetten ten opzichte van de burens maar juist gezamenlijk vooroplopen in de wereld.

Nederland heeft in het verleden vaak een afwachtende rol gehad bij Europese wetgeving. **NLdigital zou graag een meer actieve rol zien waarbij Nederland zich sterk maakt voor een vrij internet.** We hebben in andere landen goedbedoelde wetgeving gezien die bijvoorbeeld de vrijheid van meningsuiting ondergraaft, of die fundamenteel de werking van de techniek niet begreep waardoor ze onuitvoerbaar is.

¹⁰ Bron: <https://www.digitaleurope.org/resources/europes-digital-sector-calls-for-a-budget-that-matches-our-ambitions/>

Over NLdigital

We zijn een collectief van bedrijven die de digitale transformatie mogelijk maken. Van wereldwijde spelers tot start-ups op zolderkamers – en alles er tussenin. We zijn de kern van de digitale economie. We zijn concurrenten en partners. Bouwen voort op elkaars infrastructuur, hardware en software. We leveren gezamenlijk de producten en diensten die andere bedrijven nodig hebben om te digitaliseren. Zo is de digitale sector één groot ecosysteem, waarin iedereen elkaar nodig heeft en verder helpt.

We geloven dat digitale technologie Nederland beter maakt. We helpen onze leden om hun doelen te bereiken. We bieden ondernemers kennis en gereedschap om beter te ondernemen. We bieden netwerken om relevante contacten op te doen. En we zijn de stem van de sector bij beleidsmakers en andere belanghebbenden.

Zo werken we samen aan een sterke digitale sector en een sterke digitale economie.

Want het digitale tijdperk, is ons tijdperk.

NLdigital

De Corridor 5
3621 ZA Breukelen

info@nldigital.nl
+31 (0) 348 - 49 36 36

KVK 3017 4840



NLdigital